

Opinie: Eigendom is wél een milieucriterium

Opinie

Wie natuur belooft zonder grond, belooft natuur die er nooit komt. Dat stelt Bertjan Olivier namens de West-Vlaamse Milieufederatie en de Natuurpunt-verenigingen van West-Vlaanderen. Hij reageert op de kritiek van Vlaams parlementslid en landbouwer Bart Dochy (cd&v) dat natuurherstel in het debat vaak pas ernstig wordt genomen wanneer er sprake is van grondverwerving door de overheid of natuurverenigingen. "Hij stelt dat eigendom geen milieucriterium is, dat het er niet toe doet wie de grond bezit, maar wel wat erop gebeurt. Maar dat is een fata morgana", aldus Olivier.

VANDAAG

Lees meer over:
natuurherstelwet
biodiversiteit
grond

In [zijn opinie](#) verwijst Dochy naar 'goed beheer' als het echte criterium: het juiste waterpeil, het juiste maaibeheer, geen overbemesting. Wie kan daartegen zijn? Niemand. Tot je dat beheer als overheid effectief probeert te realiseren, op vrijwillige basis of regelgeving, op grond die niet de jouwe is. Kijk maar wat er dan gebeurt.

Trage wegen heropenen? Onmogelijk. Bufferstroken langs waterlopen tegen afspoelen van mest en pesticiden? Onmogelijk. Aangepaste teelten rond onze drinkwaterwinningen? Onmogelijk. Een ruimere teeltrotatie voor een gezondere bodem? Onmogelijk. De juiste teelt op de juiste plek? Onmogelijk. Ecologisch blijvend grasland permanent beschermen? Onmogelijk. De bestaande juridische bescherming van natuur in landbouwgebied respecteren, zoals het Vogelrichtlijngebied? Onmogelijk en plots ook "te streng". Zelfs vrijwillig het landschap versterken, mét subsidie, blijkt in de praktijk tijdelijk of onmogelijk. De som van de tijdelijke en vrijwillige maatregelen leidt nooit tot een collectief herstel.

“
De som van de tijdelijke en vrijwillige maatregelen leidt nooit tot een collectief herstel. Dat is de kern van de zaak

Bertjan Olivier

De som van de tijdelijke en vrijwillige maatregelen leidt nooit tot een collectief herstel. En dat is de kern van de zaak. Bezit zou niet nodig zijn, want het gaat om beheer. Maar elk natuurbeheer dat we op private grond willen bekomen, botst op datzelfde privébezit en het maximaliseren van de opbrengsten op die private grond. En de subsidies die het vrijwillig zouden moeten oplossen, blijven te vrijblijvend om iets te garanderen. Het beheer waar Dochy naar verwijst, is exact wat onmogelijk wordt gemaakt zodra iemand anders dan de eigenaar het vraagt. Het alternatief dat men voorspiegelt, natuur zonder eigendom, bestaat dus simpelweg niet. Daarom is grondverwerving geen "automatisme" dat we moeten vermijden. Het is de enige basis waarop het broodnodige natuurherstel in West-Vlaanderen werkelijk kan staan. En laat dat nu net zijn wat het decreet 'vrijwaring landbouwgrond' wil dicht timmeren. Met dit decreet wordt grondverwerving in herbevestigd agrarisch gebied, maar ook in agrarisch gebied, nagenoeg onmogelijk gemaakt of zwaar ontmoedigd

nieuws

KU Leuven: "Hoogwaardige boerenland-biodiversiteit herstel je enkel met drastische maatregelen"

20 MAART 2026

voorzichtigheid en een pilootproject, een erkenning dat niemand weet of het werkt. De risico's daarentegen zijn wel gedocumenteerd: een studie in opdracht van het Agentschap voor Natuur en Bos, opgesteld door ecologen en juristen, wees op het gevaar van ecologische vallen en een onontwarbare boekhouding, waarbij poel A beschermd is terwijl de identieke poel B ernaast dat niet is. En fundamenteeler nog: de Europese soortenbescherming geldt sowieso, ongeacht de bestemming van een perceel. Dus op dat vlak is er geen verschil tussen poel A of B. Tijdelijke natuur is geen natuurherstel. Het is natuur met een vervaldatum en zeker geen alternatief voor verwerving.

Opinie

Opinie: Natuurherstel vraagt vertrouwen, geen aankooppolitiek

24 JUNI 2026

“**Natuur verdient zekerheid op lange termijn en kan je niet laten afhangen van het al of niet krijgen van beheerovereenkomsten**

Bertjan Olivier

De echte onbetrouwbare partner

Laat ons eerlijk zijn over wie de afspraken niet nakomt. Niet zozeer de individuele boer, die werkt binnen het systeem dat hem wordt aangereikt. Het zijn de opeenvolgende landbouwministers die decennialang een onbetrouwbare partner zijn gebleken voor natuur en milieu. Mooie subsidie-abonnementen, uitgedeeld met amper voorwaarden en even makkelijk weer geschrapt wanneer het politiek uitkwam. De keuze om al dan niet voor gesubsidieerde beheerovereenkomsten voor tijdelijk natuurbeheer te gaan, hing af van de vergoeding en de prijs van onder andere de aardappel. Natuur verdient zekerheid op lange termijn en kan je niet laten afhangen van het al of niet krijgen van beheerovereenkomsten.

Kosten socialiseren, winsten privatiseren

Vijftig jaar vrijwilligheid: de balans

We hoeven niet te speculeren of vrijwilligheid werkt: we hebben het een halve eeuw geprobeerd met het gevoerde landbouwbeleid. Het resultaat is een exponentiële achteruitgang van akker- en weidevogels. Hoeveel Kieviten zag u nog? En geen enkele landbouwer die op eigen grond Europese topnatuur, zoals heide, een nat beukenbos of een grijze duin nastreeft. Niet uit onwil, maar omdat het een ander vak is. Grootschalig waardevolle natuurkernen herstellen is maatwerk en vakmanschap, geen nevenactiviteit tussen twee teelten door. Natuurbeheer en bosbouw zijn een stiel op zich.

Datzelfde euvel kleeft aan het nieuwe idee van een apart "statuut voor landbouw natuur" dat Vlaams minister van Landbouw Jo Brouns (cd&v) lanceert: laat boeren natuur aanleggen die ze nadien weer mogen weghalen. Het wordt voorgesteld als een verzoenende uitweg, maar zelfs wie er sympathie voor opbracht, vroeg om

Waarom grondbezit noodzakelijk is

Grondverwerving is geen luxe en geen automatisme, het is de meest efficiënte en duurzame vorm van natuurbeleid die er bestaat. Een investering door de samenleving klikt de grond voorgoed vast in duurzaam gebruik. Wie dat wil, kan die grond nadien zelfs (kosteloos) verpachten, bijvoorbeeld als nat hooiland aan een landbouwer die er wel raad mee weet. Eigendom sluit de boer dus niet uit; het geeft net zekerheid, voor de natuur én voor wie ze beheert. En dan is er nog iets wat met geen enkel "statuut" op private grond valt op te lossen: publiek toegankelijk groen. Een stadsrandbos, een natuurpark waar gezinnen wandelen en kinderen verkoeling vinden tijdens een hittegolf. Dat vraagt grond die van ons allen is. In de bosarmste provincie van Vlaanderen, amper 2,3% effectief bos, is dat geen luxe, maar een kwestie van volksgezondheid.

Het landschap is van ons allen. Maar het huidige model socialiseert de kosten en privatiseert de baten. De samenleving betaalt voor droogteschade, wateroverlast, vervuild drinkwater en de gevolgen van een verschaald landschap, terwijl het rendement van elke vierkante meter privé blijft. Nochtans zijn de publieke baten van robuuste natuur enorm: gezondheid en welzijn, bescherming tegen hitte en droogte, buffering van wateroverlast, proper drinkwater, minder fijn stof, minder pesticiden. Kortom: een landschap dat opnieuw functioneert als een levend huis, in plaats van een leeggehaalde kamer. Dus ja: eigendom is een criterium. Niet omdat bezit een doel op zich is, maar omdat het na vijftig jaar bewezen falen van de zachte weg, de enige hefboom blijkt die natuurherstel in West-Vlaanderen nog mogelijk maakt. Grondbezit is geen automatisme. Het is een noodzaak. Sluit die deur niet. 30 procent natuur voor 100 procent beter leven, dat is geen utopie. Het is een politieke keuze en vooral: een reeds beslist beleid.

Met dit opiniestuk wil de auteur een bijdrage leveren aan het maatschappelijk debat. De auteur schrijft in eigen naam en is verantwoordelijk voor de inhoud van de tekst.

Bertjan Olivier is een West-Vlaamse bio-ingenieur en ondernemer. Bij Cidrerie Iduna maakt hij ambachtelijke natuurciders van oude Belgische appelrassen. Daarnaast is hij politiek actief voor Vooruit in Ichtegem en zetelt hij in het bestuur van de West-Vlaamse Milieufederatie en Natuurpunt.

Uitgelicht

40.000 Vlamingen eisen ambitieus en bindend natuurherstelplan

nieuws

De Biodiversiteitscoalitie, een samenwerking van negen natuurorganisaties, overhandigde vrijdag de petitie "Breng de natuur terug" aan de Vlaamse regering. Meer dan 40.000 bez...

🕒 29 MEI 2026

[Lees meer](#)

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

[f](https://www.facebook.com/vilt.nieuws/) screenreader.visit us on our facebook page: <https://www.facebook.com/vilt.nieuws/>

[in](https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/) screenreader.visit us on our linkedin page: <https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/>

[@](https://www.instagram.com/vilt.nieuws/) screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws

[X](https://x.com/vilt_nieuws) screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws

[butterfly](https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social) screenreader.visit us on our bluesky page: <https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social>

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |

[Privacy policy](#)

[Copyright](#)

[Cookie Policy](#)

[Cookie instellingen aanpassen](#)

Webdesign by Who Owns The Zebra